

Rammer for delvis ophævelse af besøgsforbud og lempelse af besøgsrestriktioner

COVID-19 er en sygdom, som vil være en del af sygdomsbilledet i et godt stykke tid fremover, og som har alvorlige konsekvenser for danskernes hverdagsliv. Det gælder også i forhold til muligheden for at modtage besøg på plejehjem, plejeboliger og aflastningspladser samt sygehuse, herunder psykiatriske afdelinger og klinikker, hvor der siden marts har været fastsat begrænsninger for besøg.

Regeringen har med restriktionerne ønsket at afbøde konsekvenserne af udbruddet og beskytte nogle af vores mest sårbare medmennesker. Men regeringen er opmærksom på, at det ikke har været uden menneskelige konsekvenser for både de berørte borgere og deres pårørende.

Heldigvis har danskerne fulgt myndighedernes anvisninger, og initiativerne ser indtil videre ud til at have haft den ønskede effekt.

Reglerne om besøgsrestriktioner på plejehjem m.v. og sygehuse er en udmøntning af § 1, stk. 2, og § 12 c i lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme (epidemiloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1026 af 1. oktober 2019, som ændret ved lov nr. 208 af 17. marts 2020 og lov nr. 359 af 4. april 2020.

Der er fastsat nærmere regler om besøgsforbud og besøgsrestriktioner på plejehjem, plejeboliger og aflastningspladser samt sygehuse og klinikker i forbindelse med håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19) i bekendtgørelse nr. 823 af 9. juni 2020.

Styrelsen for Patientsikkerhed kan efter § 5, stk. 1, i bekendtgørelsen påbyde kommunalbestyrelsen midlertidigt at udstede forbud mod eller restriktioner for besøgendes adgang til offentlige eller private plejehjem, plejeboliger og aflastningspladser, når det er nødvendigt for at forebygge eller inddæmme udbredelse af COVID-19.

Desuden kan Styrelsen for Patientsikkerhed efter § 9, stk. 1, påbyde regionsrådet midlertidigt at udstede forbud mod eller restriktioner for besøgendes adgang til offentlige sygehuse og klinikker, når det er nødvendigt for at forebygge eller inddæmme udbredelse af COVID-19.

Endelig kan Styrelsen for Patientsikkerhed efter § 10, stk. 1, midlertidigt udstede forbud mod eller restriktioner for besøgendes adgang til private sygehuse og klinikker, når det er nødvendigt for at forebygge eller inddæmme udbredelsen af COVID-19.

Det fremgår af den politiske aftale om yderligere genåbning i fase 2 af 20. maj 2020, at retningslinjerne for besøgs- og aktivitetsrestriktioner skal afvikles eller tilrettes, i det omfang det er sundhedsmæssigt forsvarligt.

Forsigtig genåbning

Sundheds- og Ældreministeriet har med input fra Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed, sektorpartnerskabet for genåbning af plejesektoren samt relevante parter på sygehus- og psykiatriområdet fastlagt nedenstående model for en forsigtig genåbning, der vurderes at være sundhedsmæssigt forsvarlig:

Udearealer

Besøgsrestriktioner kan i dag omfatte såvel inde- som udearealer. Det ændres nu således, at der ikke længere kan fastsættes forbud mod besøg på udearealer eller indendørsarealer, når det er nødvendigt at passere disse for at få adgang til et udendørsareal.

Indendørs besøg på plejehjem, plejeboliger og aflastningspladser

Besøg på plejehjem, plejeboliger og aflastningspladser skal altovervejende foregå på udendørs arealer.

Hvor et besøg som følge af beboerens helbredsmæssige tilstand eller de fysiske rammer for besøg ikke kan foregå udendørs, har den enkelte borger ret til at udpege 1-2 faste besøgs personer, som kan aflægge besøg indendørs i den del af institutionen, som borgeren råder over. Det vil ikke være en forudsætning for besøget, at der foreligger en kritisk tilstand.

Ledelsen beslutter, om der i det konkrete tilfælde kan aflægges besøg.

Beslutningen træffes under hensyntagen til de anstaltsmæssige forhold på stedet. Der skal desuden tages hensyn til Sundhedsstyrelsens anbefalinger om bl.a. god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd og sikres, at besøget kan gennemføres på en forsvarlig måde.

Indendørs besøg på sygehuse og klinikker

Besøg på sygehuse, herunder psykiatriske afdelinger og klinikker, skal altovervejende foregå på udendørs arealer. Hvor et besøg som følge af patientens helbredsmæssige tilstand eller de fysiske rammer for besøg ikke kan foregå udendørs, har patienten ret til at udpege 1-2 faste besøgs personer.

Besøgs personer kan aflægge besøg ved eller under indlæggelse eller ledsage patienten til behandling, undersøgelse eller samtale under indlæggelsen eller i forbindelse med ambulans behandling, undersøgelse eller samtale i såvel akutte som elektive sammenhænge. Det vil ikke være en forudsætning for besøg eller ledsagelse, at der foreligger en kritisk tilstand.

Ledelsen beslutter, om der i det konkrete tilfælde kan aflægges besøg eller ske ledsagelse. Beslutningen træffes under hensyntagen til de anstaltsmæssige forhold på stedet. Der skal desuden tages hensyn til Sundhedsstyrelsens anbefalinger om bl.a. god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd og sikres, at besøg og ledsagelse kan gennemføres på en forsvarlig måde.

Test

Test af pårørende forud for besøg på plejehjem, plejeboliger og aflastningspladser samt sygehuse og klinikker tilbydes på frivillig basis.

Forudsætningen for genåbningen af besøg fra pårørende er, at det er sundhedsmæssigt forsvarligt, så både beboere, patienter, pårørende og personale kan føle sig trygge. Det

forudsætter en fortsat efterlevelse af sundhedsmyndighedernes anbefalinger for at undgå smittespredning.

Dette indebærer, at ledelse og ansatte tager fælles ansvar for, at genåbningen sker på en måde, hvor smittespredningen begrænses mest muligt, herunder at der sikres afstand mellem mennesker, og at der fortsat er et skærpet fokus på hygiejne. Men også pårørende har et stort ansvar for at sikre, at myndighedernes retningslinjer følges. Det gælder i forhold til afviklingen af besøg, men også i forhold til undlade besøg ved tegn på egen sygdom. Pårørende kan booke tid til test på coronaproever.dk.

Derudover bør sundhedsmyndighedernes anbefalinger vedrørende besøg, samt nedenstående hensyn følges ud fra et forsigtighedsprincip, idet de mest effektive tiltag til at hindre smittespredning er 1) isolation af personer med symptomer 2) hygiejne med fokus på hostetikette, håndhygiejne og kontaktpunkter, og 3) kontaktreduktion med fokus på afstand hyppighed, varighed og barrierer.

I implementeringen af retningslinjerne kan der tages hensyn til sektorspecifikke og institutionelle forskelle og behov, ligesom implementeringen skal ske på en måde, hvor der samtidig bliver taget hensyn til at skabe gode rammer for de ansattes arbejdsmiljø.

Sundhedsstyrelsens har udarbejdet anbefalinger for besøg på plejehjem, på psykiatriske afdelinger og på sygehuse og klinikker.

Ændringer i Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse af smittespredning i forbindelse med COVID-19 vil kunne indebære ændringer i retningslinjerne.

Forud for den delvise genåbning skal ledelsen af den enkelte institution hurtigst muligt planlægge, hvordan de vil håndtere en genåbning af besøg på stedet, herunder i forhold til registrering af besøgs personer, en rimelig varighed af besøg, værdig og rolig afvikling af besøg, tilgængelighed af håndsprit og evt. værnemidler, minimering af tæt kontakt mellem besøgende, personale og øvrige beboere, indretning af besøgsområder, adfærd og hygiejne osv.

Sundheds- og Ældreministeriet følger løbende området og vil senest 15. august 2020 indkalde relevante parter på området til et statusmøde.